

Ehdotukset, joiden toteuttamista lainsäädäntö ei estä		
Ehdotus	Ministeriö	Lisätietoja
Voisiko kunnille antaa varhaiskasvatuksessa oikeuden tarkastaa vanhemman tulot suoraan tulorekisteristä?	OKM, VM	Kunnat voivat jo nyt käyttää tulorekisteriä, ei mitään lainsäädännöllistä estettä. Ei vaikutusta kustannuksiin. Tulorekisterin käyttö sujuvoittaisi kunnan toimintaa, mutta se edellyttäisi sen, että tulorekisterissä olisi kaikki tarvittavat tulotiedot asiakasmaksun määrittämistä varten. Kaikki päätöksenteossa tarvittavat tulotiedot eivät ole saatavilla tulorekisteristä, kuten esimerkiksi pääomatulot. Tämän lisäksi tulotietojen ilmoittamisen vastuu on perheillä itsellään. Kunnat eivät saa tietoja, jos asiakkaan tuloissa tapahtuu muutoksia, eikä asiakas niistä ilmoita. Automaattista päätöksentekoa asiakasmaksujen osalta olisi mahdollista edistää ja tehostaa muuttamalla maksun perusteena olevia tuloja ja tulotietoja koskevaa sääntelyä siten, että asiakasmaksupäätökset perustuisivat ainoastaan viranomaisten rekistereissä, kuten tulorekisterissä oleviin tietoihin. Muutostarpeita kohdistuisi asiakasmaksulakiin.
Tarkastellaan kriittisesti tulevaa EU –sääntelyä, joka nostaa kuntien hallinnollista taakkaa. On tärkeää, että kiinnitetään huomiota raportointivelvollisuuden laajuuteen ja raportoinnin tiheyteen.	VM	Kyseessä ei ole säädösmuutosehdotus. Otetaan huomioon EU-säädösehdotusten vaikutusarvioinnissa.
Sähköpostia tulisi käyttää asiointikanavana vain tilanteissa, joissa muut sähköiset asiointikanavat eivät ole tarkoituksenmukaisia. Yhteisiä palveluratkaisuja tulisi tulevaisuudessa suosia ja pitää velvoittavanakin.	VM	Digipalvelulan 2 luvussa säädetään myös sähköpostin käytöstä osana viranomaisen sähköistä asiointia. Viranomainen voi jo nyt ohjata asioimaan erilliseen asiointipalveluun mikäli sähköpostitse asian hoitaminen ei ole tarkoituksenmukaista. Ei ehdoteta säädösmuutosten edistämistä tämän osalta.
Voisiko kuntalain säännöksiä joustavoittaa niin, että sähköinen päätöksentekotapa voisi korvata varsinaisen kokouksen silloin, kun päätöksenteko voi tapahtua yksimielisesti.	VM	Kysymyksessä ymmärretty kuntalain 98 § väärin. Selvennetään asiaa kunnille informaatio-ohjauksena.
Tiedonhallintalain keventäminen (sanktiot pois)	VM	Tiedonhallintalaki ei sisällä sanktioita. Ei ole selvää, mihin aloitteentekijä viittaa.
Tiedonohjaussuunnitelman sisältöjä tulisi keventää	VM	Ei säädösmuutosehdotus. Perustuu JHS-suositukseen, joita ei enää ole.

Voisiko tiedon koko elinkaaren ohjausta keventää tai yhdenmukaistaa? Tieto, tietojärjestelmät sekä tietovarannot ovat enenevissä määrin yhteiskäytössä. Kunnilla on lakisääteisiä tiedonantovelvoitteita ja käyttövelvoitteita eri hallinnonalojen tietojärjestelmiin ja tietovarantoihin. Kuntien kannalta tietojen hallintaan kytkeytyvän lainsäädännön hajoamista moniin eri yleislakeihin sekä erityislainsäädäntöön pidetään kuitenkin ongelmallisena.	VM	Ei konkreettinen säädösmuutosehdotus. Tiedonhallintalailla säännellään tiedon elinkaaren hallintaan liittyvistä vaatimuksista yhtenäisellä tavalla koskien koko julkista hallintoa. Tulee osin arvioitavaksi osana arkistolainsäätelyn uudistamista. Lisäksi otetaan huomioon syötteenä digitalisaation esteiden purku-hankkeessa.
Lakien tulee tukea nykyistä paremmin julkisen hallinnon tiedonsaantioikeuksia. Tiedonsaantia voidaan edistää tarvittaessa myös hyödyntämällä OmaData-periaatetta (suostumus).	VM	Ei konkreettinen säädösmuutosehdotus. Tiedonsaantioikeuksien osalta voidaan ottaa syötteeksi Digitalisaation esteiden purkamisen hankkeeseen.
Suostumusta henkilötietojen käsittelyperusteena tulisi selventää kansallisesti. Sähköisen asioinnin laajentamisen mahdollisuuksia asiakkaan (sähköiseen asiointiin annetun) suostumuksen nojalla on perusteltua jatkoselvittää.	OM, VM	Ei käy täysin ilmi, minkä normin purkua haetaan. Suostumuksen osalta EU:n tietosuoja-asetus suoraan sovellettavaa oikeutta eikä sisällä kansallista liikkumavaraa. Suostumus soveltuu henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteena rajallisesti viranomaisen suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn. Tietosuoja-asetuksen tarkoittama suostumus tulee pitää erillään valtiosääntöisestä suostumuksesta/luovutusluvasta/yms.
Säätelyn rajapinnat ja tekninen katseluyhteys. Tältä osin arvioitava tarkempien vaatimusten (säännöllisyys ja vakiosisältöisyys sekä välttämättömyys ja tarpeellisuus) tarve julkisuuslain muutosten yhteydessä. Tiedonsaanti- ja luovutussäännösten merkitystä tiedonhallintalain näkökulmasta on tärkeää selkeyttää, koska on epäselvää, miten tiedonsaantioikeudesta olisi säädettävä. Pitäisi olla riittävää, että tiedonsaantioikeudesta on säädetty tarkkarajaisesti riippumatta siitä, onko säätely tiedonsaajaa vain tiedonluovuttajaa koskevassa laissa.	VM, OM	Kyse on tiedonhallintalain säännösten tulkinnasta, ei varsinainen säädösmuutosehdotus. Tiedonsaantioikeuksista säädetään yleislakina julkisuuslain tasolla ja muutoin erityislainsäädännössä (salassa pidettävät tiedot). Tiedonsaannista säätäminen pohjautuu perustuslakiin ja perustulakivaliokunnan lausuntokäytäntöön. Tarvittaessa säädösvalmistelijoita tulee kouluttaa tiedonsaantioikeuksista säätämisestä.
Direktiivi ja asetus arvokkaiden tietoaaineistojen luettelosta ja niiden julkaisemista ja uudelleenkäyttöä koskevista järjestelyistä	VM	ei säädösmuutosehdotus; säätely jo olemassa, perustuu EU-säätelyyn
Henkilörekisteri muodostuu liian helposti osallistujalistaista yms. ja vaikeuttaa tiedon jakamista	OM	Ei ole selvää, minkä normin purkua haetaan. Vaikuttaa enemmän tulkintakysymykseltä.

Henkilötietojen rekisterin pidon tulkintaa tulisi keventää. Kuka on rekisterin pitäjä. Kunnat ja hyvinvointialueet ovat tässä erilaisessa asemassa. Tiedon liikkuvuus organisaation sisällä tulisi mahdollistaa, tiedolla johtamisen mahdollistamiseksi.	VM	Liittyy tulkintakysymyksiin, ei säädösmuutosehdotus.
Tietosuojakysymykset haastavat esimerkiksi oman toiminnan vaikuttavuuden arviointia, kun julkisella toimijalla ei ole oikeutta kerätä edes anonymia hyvinvointidataa palveluissa käyviltä kaupunkilaisilta.	OM	Ei ole selvää, minkä normin purkua haetaan. Vaikuttaa enemmän tulkintakysymykseltä.
Henkilöstön täydennyskoulutusvelvoite: voisiko olla vähemmän koulutuksia. Mistä syntyy täydennyskoulutustunnit? Voisiko tulevaisuudessa perehdytys olla osa täydennyskoulutusta?	VM, OKM	Kunnilla on eräiden ammattiryhmien osalta lakisääteisiä täydennyskoulutusvelvoitteita, joista säädetään erityislainsäädännössä, kuten varhaiskasvatuslaissa. Lisäksi eri alojen työ- tai virkaehtosopimuksissa voi olla työnantajaa koskevia velvoitteita tarjota tai järjestää työntekijän tai viranhaltijan työn kannalta keskeistä koulutusta. Viranhaltijalaissa itsessään ei ole säädetty täydennyskoulutuksen järjestämisvelvollisuutta työnantajalle.
Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta, erityisesti rekrytointiin ja palvelussuhteen aikana tapahtuviin muutoksiin liittyvän sääntelyn tarkastelu ja väljennys samankaltaiseksi, kuin työsopimuslaissa. Yksinkertaistenkin muutosten tekeminen edellyttää raskasta hallinnollista prosessia, esim. virkanimikkeen tai tehtäväkuvan muuttaminen voi vaatia jopa toimieliinkäsittelyä.	VM	Hallintosäännössä henkilöstöä koskevien hallintopäätösten tekemistä voidaan delegoida myös viranhaltijoille. Raskaampia toimieliinprosesseja on siten mahdollista vähentää kunnan päättämällä delegointimääräyksillä tilanteissa, joissa toimivaltaisesta viranomaisesta ei ole erikseen säädetty.
Sujuvammat mahdollisuudet määritellä joustavia tehtäväkuvia eri sopimusalojen välillä tai sisällä. Esimerkiksi varhaiskasvatus ja perusopetus.	OKM	Kuntatyönantajan asia, ei lainsäädäntökysymys.
Työsopimuslaki 2 luku §4, selvitys työnteon keskeisistä ehdoista. Pykälää tulisi väljentää siten, että tieto on oltava työntekijöiden saatavilla, mutta sitä ei tarvitse toimittaa yksilöidysti. eli esim. eri ammattiryhmiä koskevat erillisselvityksen ehdot voisivat olla saatavilla työnantajan intrassa tms..	TEM	Muutos ei liene mahdollinen EU:n työehtodirektiivistä johtuen.
Viikkotyöaikojen yhdenmukaistaminen kunta-alalla	OKM	Perustuu TES:eihin ja VES:eihin, ei lakiin.
Irtaimistoluettelon ylläpidon järkevöittäminen	VM	Irtaimiston luetteloinnista ei säädetä. Kyse on kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Kunnan velvollisuus järjestää vaalimainoksille ulkotelineet.	OM	Kyseessä ei ole kuntien lakisääteinen tehtävä. Kunta voi omalla päätöksellään olla pystyttämättä telineitä vaalimainoksille. Ehdotuksessa todetaan myös virheellisesti, että äänioikeutetuille postitettaisiin vaalien ehdokaslistat.
Päiväkotikoulujen yhteisen henkilöstöresurssin mahdollistaminen, esimerkiksi yhteinen erityisopettaja tai opettaja, jos työntekijällä pätevyys sekä varhaiskasvatukseen että perusopetukseen.	OKM	Kunta-alan työmarkkina-asiaa.
Ehkäisevän päihdetyön toteutus on kunnissa tarkkaan säänneltyä. Voisiko kunnille antaa enemmän vapauksia koordinoida toteuttaa ja johtaa ehkäisevää päihdetyötä?	STM	EPT-laissa ei säännellä tarkasti ehkäisevän päihdetyön koordinaatiota. Laissa mainitaan ainoastaan, että kunnan pitää nimittää ept:stä vastaava toimielin. Tämä toimielin voi hoitaa myös muita tehtäviä. Käytännössä kunnat päättävät itse miten järjestävät ehkäisevän päihdetyön koordinaation. Toki kunnista löytyy usein EPT-koordinaattori, mutta tämä ei ole lain vaatimus vaan vanha käytäntö.
Vaatimukset liikunnan-/elintapaohjauksen ja ennalta ehkäisevän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen saralla ovat aivan liian "leijuvia". Kunnista vietiin ensin raha ja työntekijät hyvinvointialueelle, ja nyt myös THL suosittelee paljon kuntiin tehtävää Hyte -työtä. Kunnilla on muutoinkin motivaatio tehdä asioita ja tiedostaa kulttuurin, liikuntapaikkojen yms.merkitys. Nyt jopa jossain ajatus, että hyvinvointialueelta tehdään kuntien liikuntaneuvontaan lähete, ja liikuntaneuvoja kirjaa asiakastietojärjestelmään, jonka lähettävä taho pystyy myös lukemaan. On myös todettava, että Kaikukortti, jolla kaikki on kohta kaikille ilmaista, mahdollistaa väärinkäytön. Miksi aina pitää keksiä uusia välineitä? Se että myönnetään työttömille ja eläkeläisille esimerkiksi ilmainen kurssi kansalaisopistolla, on eläkeikäisten ja työttömien omia salivuoroja vastaa jo tätä.	STM, OKM, OM	Käytännön toteutusta kuntien lakisääteiseen HYTE-tehtävään, josta kunnat päättävät itse. Laissa ei säädellä näistä yksittäisistä toimista. OKM on laatinut edellisellä hallituskaudella "Liikuntaneuvonta yhdyspinnoilla - ohjeistus sote-uudistuksen valmisteluun ja toimeenpanoon"-asiakirjan, joka toimii kunnan ja hyvinvointialueen yhteisenä ohjeistuksena tehdä yhteistyössä tätä poikkihallinnollista ja monialaista ennaltaehkäisevää työtä. Ohjeistuksen tarkoituksena on helpottaa konkreettista arjen työtä, kun yhdyspintatyö ja sen rakentaminen on kuvattu valmiiksi ko. ohjeistuksessa. Ohjeistuksen mukainen työ on edistynyt vaihtelevasti. Liikuntaneuvonnan laajentaminen on hallitusohjelman tavoitteena (Suomi liikkeelle-ohjelma). Hallitusohjelmassa on myös tavoitteena hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vastuiden selkeyttäminen kuntien ja hyvinvointialueiden kesken.

Maastoliikennelaki ja moottorikelkkareitit: Ilmoitusvelvollisuus, rekisteritiedot. Etelässä kelkkareitit ovat harvinaisuuksia. Jos kelkkareitti vedetään luonnonsuojelualueen läpi, lainsäädännöllisiä keinoja puuttua löytyy tarvittaessa, ilman rekisteriä. (Ennakovalvonta olisi tietysti parempi, mutta se ei toteudu täällä etelässä. Ei resursseja valvoa ja infota). Jos niitä vedetään naapurin pellon yli ilman lupaa, onko YSV oikea taho puuttumaan?	YM	Kunnan ilmoitusvelvollisuus kelkkailureitin lakkauttamisesta perustuu maastoliikennelain 22 §:ään. Maastoliikennelain menettelyt koskevat vain virallisia pysyväksi tarkoitettuja moottorikelkkailureittejä. Valtaosa moottorikelkkailuväylistä on ns. kelkkauria, joista on sovittu maanomistajan ja uranpitäjän välillä. Kunnilla on melko vähän moottorikelkkailuväyliin liittyviä tehtäviä ja ne painottuvat pohjoisen kuntiin, joissa kelkkailusta syntyy kunnille verotuloja erilaisten matkailupalvelujen sekä muun yritystoiminnan myöt. Mitään rekisteriä kuntien ei tarvitse moottorikelkkareiteistä pitää. Viralliset reittitoimituksella perustetut moottorikelkkailureitit on tietysti maanmittauslaitoksen kiinteistötietojärjestelmään rekisteröitynä, mutta kunnan tehtäviin se ei liity mitenkään.
Vaikutetaan siihen, että sääntelyn kehittämisessä hallinnolliset esteet eivät estä kaupunkien osallistumista EU-rahoitteisiin hankkeisiin. Valtion rahoituksen osoittamisessa on ilmennyt haasteita. On välttämätöntä poistaa hallinnolliset esteet vastinrahoituksen antamiselta.	TEM	Viittaus säädösmuutostarpeisiin on tehty niin epäselvästi, että ei pystytä arvoimaan, olisiko asiassa jotain tehtävissä.
Ulkoilulaki: Kunnan leirintäalueviranomaisen pitäisi ilmeisesti vahtia, että leirintäalueen pitäjä on ilmoittanut toiminnasta kunnalle. Tietävätkö toimijat tätä? Mihin ilmoituksia tarvitaan, kun kaupungin turisti-info listaa näitä kaupungin kotisivulla (oletettavasti aika kattavasti)? Jos ongelmia ilmenee, asiaan on mahdollisuus puuttua YSL:n tai jätelain perusteella joka tapauksessa. Säännölliseen valvontaan ei nähdä tarvetta. Mahdolliset ongelmat (esim. jätevesi) näkyvät asiakkaille.	YM	Ehdotus kohdistuu kuntien käytäntöihin, ei säädösnormiin. Ulkoilulaki ei edellytä ilmoittamaan alle 25 leirintäpaikan tai alle 10 leirintämökin alueita kunnan leirintäalueviranomaiselle. Ehdotuksesta saa kuvan, että ilmoitusvelvolliset leirintäalueenpitäjät eivät tietäisi ulkoilulain velvoitteista ja tämä tuskin pitää paikkaansa. Läheskään kaikissa kunnissa ei ole ulkoilulaissa tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden ylittäviä leirintäalueita.
Poistettava tehtävä: Varhaiskasvatuksen maksupäätökset (50% - asiakkaista on joka tapauksessa 0 –maksuluokassa ja tehdään silti laskelmat ja päätökset)	OKM	Kyse enemmän kuntien omista käytännöistä. Kunnissa voidaan arvioida, olisiko näissä automatisoitavaa esim. laskennassa tai voisiko jossain vaiheessa käyttää tekoälyä apuna siltä osin.

Esiopetuksessa luovutaan lukuvuosisuunnitelmasta ja yksikkökohtaisesta opetussuunnitelmasta	OKM	Opetuksen järjestäjän päätettävissä oleva asia. Lukuvuosisuunnitelma esiopetuksessa on perusopetuslaissa säädetty. Sen muodosta, sisällöstä ja siihen liittyvästä päätösvallasta voidaan päättää paikallisesti. Suunnitelmaan käytetään lukuvuoden erityisten kehittämistavoitteiden ja tapahtumien suunnitteluun. Päätös yksikkökohtaisten esiopetuksen opetussuunnitelmien käytöstä on paikallinen. OPH tietojen mukaan näitä ei juurikaan tehdä, vaan esiopetuksen opetussuunnitelmat ovat opetuksen järjestäjäkohtaisia (kuntakohtaisia). Lukuvuosisuunnitelma on julkinen ja kertoo muun muassa huoltajille koulun tai esiopetusyksikön ajankohtaisesta toiminnasta. Myös paikallinen opetushallinto käyttää suunnitelmia. Suunnitelmasta luopuminen edellyttää muun viestinnän lisäämistä.
Esiopetusikäisten lasten tuen järjestämisessä tuplakuulemisen poistaminen (esiopetus ja varhaiskasvatus)	OKM	Hallitusohjelman mukainen oppimisen tuen kokonaisuudistus on parhaillaan käynnissä ja normeja koskevaa tarkastelua toteutetaan uudistuksen osana. Uudistuksessa tullaan selkeyttämään oppimisen tukeen liittyvää säädöspohjaa ja vähentämään toimeenpanoon liittyviä hallinnollisia velvoitteita. Uudistus on OKM valmistelussa, eikä sitä tule käsitellä erikseen norminpurkua koskevassa valmistelussa.
Opettajien työajan muutos kokonaistyöaikaan.	OKM	Työmarkkina-asia
Rehtoreiden palkkaamisen jäykkyys. Hakijavertailun laajuus ja karsinta ohjaa papereiden kannalta pätevyyteen, sen sijasta että valittaisiin oikeasti sopivin henkilö. Samat henkilöt haastatellaan useaan otteeseen joka rekrytointiin erikseen.	OKM	Lainsäädännössä ei ole ehdotuksessa problematisoituja säädöksiä mainitulla tarkkuustasolla. Kyse on mahdollisesti kunnan sisäisestä toimintatavasta.

Joustavan perusopetuksen rahoituslisän vastattava kuntien kehittämiä hyviä malleja. Kunnat voivat perusopetuslain mukaan järjestää 7–9 vuosiluokkien yhteydessä annettavaa joustavan perusopetuksen (JOPO) toimintaa. Kunnat päättävät toiminnan laajuudesta. Kunnat voivat saada joustavan perusopetuksen järjestämiseksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain perusteella myönnettyä rahoituslisää. Laki edellyttää, että opetus järjestetään pienryhmämuotoisesti koulussa, työpaikoilla ja muissa oppimisympäristöissä moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja neuvontapalveluita käyttäen. Joustavan perusopetuksen toiminnan mahdollistaminen nykyistä monipuolisemmin ja käytännönläheisesti lähikoulussa edellyttää, että käsite ”pienryhmämuotoisesti järjestettävästä opetuksesta” lavennetaan. Vaikka ryhmäkokoa ei ole tarkkaan määritelty, on kunnilta edellytetty segregoivia rakenteita, jotta JOPO:a koskeva lisärahoituskriteeri täyttyisi. Esteet on poistettava joustavan perusopetuksen laajentamiselta oppilaslähtöisesti.	OKM	Asia ei ole normienpurkua. Asiaan liittyy erillinen hallitusohjelman kirjaus.
Luovutaan koko valtakunnassa esiopetuksen maksunmuutoksista (koulun keskeytysajat, kuten joulun aika). Muutoksilla on suoria taloudellisia vaikutuksia vain vähän, jos ei lainkaan. Tämä kuormittaa johtajia suuresti monta kertaa vuodessa ja huonojen järjestelmien takia tähän kuluu lukuisia työtunteja vuosittain. Mikä taloudellinen hyöty tästä oikeasti on, jos lasketaan aika jota johtajat käyttävät tähän työhön.	OKM	Ei edellytä normien purkua
Viranhaltijapäätös: oppilaaksiottopäätös, kun oppilas tulee oman koulun oppilaaksiottoalueelta. Ei kyse toissijaisesta koulupaikasta eikä painotusluokkapäätöksestä. Oppilaaksiottopäätös pitää tehdä uudesta oppilaasta, joka muuttaa kesken lukuvuoden oman koulupiirinsä alueelle. Miksi ihmeessä, kun joka tapauksessa siltä alueelta oppilas luetaan automaattisesti ko. koulun oppilaaksi?	OKM	Kunnilla suuri toimivalta tässä asiassa.

Kolmiportaista tukea ja seurantaa kevennetään. Varhaiskasvatuksessa poistetaan tarkat ajat sille, kuinka usein lasten tulee tavata erityisopettajia.	OKM	Lapsella on varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan oikeus saada tarvitsemaansa tukea kehitykseensä, oppimiseensa ja hyvinvointiinsa heti tuen tarpeen ilmettyä. Varhaiskasvatuslain mukaan lapselle annettavan tuen muodot ovat yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki. Lapsen tarvitsema tuki voi olla pedagogisia, rakenteellisia tai hoidollisia toimenpiteitä. Lapsen tuen tarpeet, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen ja tuen vaikuttavuuden arviointi kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatuslain mukaan lapsen tuen tarvetta, sen riittävyttä ja toteutumisen arviointia tulee tehdä vähintään kerran vuodessa tai tuen tarpeen muuttuessa. Seurantaa ei ole lapsen edun mukaista keventää. Pienen, alle kouluikäisen lapsen tuen tarvetta ja sen toteutumista tulee seurata tiiviisti, koska pienen lapsen tuen tarve voi muuttua nopeastikin. Varhaiskasvatuslaissa ei ole säädetty tarkkoja aikoja, jolloin erityisopettajan tulee tavata lasta. Lain mukaan erityisopettaja osallistuu lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen arviointiin tarpeen mukaan.
Velvollisuus rajata ryhmäkoko jokaisella tunnilla 20 oppilaaseen, mikäli yleisopetuksen ryhmässä on mukana 11-vuotisen oppivelvollisuuden oppilas. (Perusopetusasetus §2)	OKM	Tämä norminpurkuehdotus on nykyisen voimassaolevan lainsäädännön mukainen, eikä tähän ole tehty muutoksia.
Mahdollistetaan opetuksen kannalta välttämättömien tietojen siirtyminen perusopetuksesta toiselle asteelle valtakunnallisen opintopolkujärjestelmän kautta. Tällä hetkellä tietojen luovuttamisessa on lainsäädännöllisiä esteitä. Määritellään tarkemmin, mikä on opetuksen järjestämisen kannalta välttämätön tieto, jonka tulisi siirtyä oppilaan mukana toiselle asteelle. Koskee myös opiskeluhuollollista tietoa. Tietosuoja-säädäntöä tulkitaan tällä hetkellä niin tiukasti, että se estää toiminnan toteuttamista erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten osalta.	OKM	Ehdotus ei vaadi lainsäädäntötoimia vaan hallinnollisen yhteistyön kehittämisen tarkastelua.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää ei tule mitoittaa: Valtakunnan tasolla ei ole riittävästi kelpoisia henkilöitä saatavilla. Esimerkiksi joutuisimme luopumaan muista erityisen tarpeellisista panostuksista, esim. varhaiskasvatuksen psykologi ja kuraattori, koska resurssi tulisi kohdentaa erityisopettajiin. Mitoitusvaade johtaa tilanteeseen, että kuntien luomia hyviä käytänteitä jouduttaisiin purkamaan	OKM	Varhaiskasvatuslaissa ei ole säädetty erityisopettajamitoituksesta. Lain mukaan erityisopettaja osallistuu lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen arviointiin tarpeen mukaan. Ei muutoksia suunnitteilla.
Varhaiskasvatuksen mitoitusten erot sivutoimipisteen kanssa.	OKM	Ehdotus on epäselvä. Haetaanko tarkennusta siihen miten mitoitusta tarkastellaan tilanteessa jossa päiväkodin yksi tai useampi ryhmä sijaitsee eri osoitteessa jonkin matkan päässä päätalosta? Ei lainsäädännön muutostarpeita.
Varhaiskasvatuksen tiukka mitoitust: Varhaiskasvatukseen ei tule määrittää ryhmäkohtaista päivittäistä mitoitusta. Valtakunnan tasolla ei ole riittävästi kelpoisia henkilöitä saatavilla. Henkilöstö ei tule riittämään. Käytännössä ryhmäkohtainen päivittäinen mitoitust tarkoittaisi neljännen henkilön palkkaamista kuhunkin lapsiryhmään.	OKM	Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitust tai lapsiryhmäkohtainen henkilöstömitoitust eivät kohdistu olemassa oleviin normeihin. Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitukseen ei ole suunnitteilla tiukennuksia.
Varhaiskasvatuksen tiukka mitoitust: Varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää ei tule mitoittaa. Valtakunnan tasolla ei ole riittävästi kelpoisia henkilöitä saatavilla. Esimerkiksi Lappeenrannassa jouduttaisiin luopumaan muista erityisen tarpeellisista panostuksista, esimerkiksi varhaiskasvatuksen psykologista ja kuraattorista, koska resurssi tulisi kohdentaa erityisopettajiin. Mitoitusvaade johtaa tilanteeseen, että kuntien luomia hyviä käytänteitä jouduttaisiin purkamaan.	OKM	Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitukseen (ml. erityisopettajamitoitust) ei ole suunnitteilla tiukennuksia.
Lain tulisi paremmin tuoda esiin, että varhaiskasvatus on ryhmämuotoista toimintaa – nyt on hyvin yksilökeskeinen vrt. esimerkiksi 2 § Tavoitteet	OKM	Ehdotus on epäselvä. Ei konkreettisia lainsäädännön muutostarpeita.
Lasten yö-hoito: Hoitaja ei saa nukkua yön aikana. Päiväkodissa tällaista sääntöä ei ole.	OKM	Ehdotus on epäselvä. Mahdollisesti kuntien omaa säännöstöä.

Yksiköiden toiminta-ajat (klo 6-18) ja lähipalveluperiaate liian rajoittavia varhaiskasvatuksessa. Voisiko kunnille antaa joustoa ja harkinnan varaa näissä asioissa?	OKM	Nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa paikallisen liikkumavaran riittävällä tavalla. Varhaiskasvatustilain (540/2018, 5.4 §) mukaan "Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan." Tarve määrittyy perheiden ja lasten tarpeiden mukaan.
Yksityisen hoidon tukeen liittyy työsopimussuhteisten hoitajien kuvio, joka ei edes ole varhaiskasvatustilain mukaista toimintaa. Tarvitaanko tällaista palvelua? Yksityisen lupamenettely on ryhdistänyt toimintaa ja kunnan sekä AVIn välinen "työnjako" on toimiva, kuten se, että palveluntuottajan tietojen tarkistaminen on AVIn vastuulla ja tila-asiat kunnalla. Osalla yksityisistä palveluntuottajista yrityskokonaisuus on erittäin monimuotoinen ja rahoituslähteet ulottuvat eri puolille maailmaa. Jos näiden tarkistaminen siirtyy takaisin kuntiin, tarvitaan lisää talous- ja oikeudellista osaamista yrityskuvioihin perehtymiseen. Tilat taas on luontevaa tarkistaa sen kunnan toimesta, jossa toimipaikka sijaitsee. Kunnilla voi olla omia vaatimuksiaan tilojen suhteen sen lisäksi, mitä rakennusvalvonta edellyttää.	OKM	Perhe voi nykyään päättää miten lapsensa hoidon järjestää. Onko itse kotona vai palkkaako lapselleen hoitajan kotiin. Tämä ei ole varhaiskasvatusta. Nykyisten säädösten mukaan perhe voi saada yksityisen hoidon tukea
Etsivälle nuorisotyöntekijälle ei tulisi joutua pyytämään lupaa aluehallintoviranomaiselta.	OKM	Etsivä nuorisotyö ei ole luvanvaraista toimintaa.
Kuntakaavaa, joka on maakuntakaavan mukainen ei tulis hyväksyttää enää YM:ssä. Esimerkiksi Humppilan lentokenttä. Tässä puututaan kuntien itsehallintoon.	YM	Ei koske säädösnormia, kaavoja ei enää vahvisteta YM:ssä.
Tampereen ympäristökuntien asettama päätös haja-asutusalueelle rakentamisessa. Tämä päätös edellyttää sitä, että haja-asutusalueella (ei oikeusvaikutteista kaavaa), katsotaan 1958 kantatila tarkastelu ja asuntorakentaminen vaatii tuon aikaisesta tilasta, että sille voi rakentaa, niin tulee olla yli 3 ha:n tontti, jolle saa yhden rakennus oikeuden. Eli 8 ha maa-alueelle ei saa kuin 2 rakennuslupaa. Monessa ympäristökunnassa tämä haja-asutusalue olla kaupungin keskipisteestä vain 5 km:n päässä.	YM	Ei koske säädösnormia. Laissa ei ole säännöksiä emätilaperiaatteesta (kantatilaperiaatteesta). Emätilaperiaatetta on käytetty yhtenä apuvälineenä perustuslaista johdetun yhdenvertaisen kohtelun varmistamisessa. Kunnat vastaavat alueidenkäytön suunnittelusta ja rakentamisen ohjaamisesta alueellaan ja voivat tämän tehtävänsä tueksi laatia erilaisia toimintaansa ohjaavia periaatteita turvaamaan kunnan jäsenten tasapuolista kohtelua.

Kevyempi säännöstö pyöräilyreittien suunnittelua varten. Se on nykyisellään sekä kallista että byrokraattista. 15–30 vuotta sitten vähemmällä byrokralalla ja pienemmin kustannuksin rakennetut pyörätiet ovat yhtä turvallisia ja kestäviä.	YM, LVM	Ehdotuksessa ei konkreettista esitystä. Alueidenkäytön lainsäädännössä ei ole asiaa koskevia säännöksiä.
Kotikuntalaki: Vapaa-ajankiinteistot tulisi olla helpompaa asettaa vakituiseksi asunnoksi ja asukkaan kodiksi.	VM	Ehdotus ei koske kuntien tehtäviä vaan sitä, millaiset asunnot voidaan merkitä väestötietojärjelmässä ihmisten vakinaisiksi asuinpaikoiksi; tämän vuoksi ehdotuksen vaikutukset kuntien tehtäviin ovat välillisiä. Kunnat voivat muuttaa vapaa-ajan asumiseen kaavoittamansa alueet pysyvään asuinkäyttöön tarkoitetuiksi ja hyväksyä vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muuttamisen pysyvään asuinkäyttöön, jolloin ne voidaan merkitä väestötietojärjestelmään ihmisten vakinaisiksi asuinpaikoiksi ilman kotikuntalain muuttamista.
Siirretään kaupunkiolosuhteissa melunormeihin liittyvä käsittely ja valvonta suunnittelutoiminnaksi, pois ELY-keskuksen valvontatehtävästä. Kun poliisille tehdään ilmoitus yleisötapahetumasta, poliisi voisi samalla hyväksyä myös melutapahtuman keston ja voimakkuuden. Käsiteltävien meluilmoitusten määrä vähenisi ympäristönsuojeluviranomaisessa.	YM	Ei koske kuntien tehtäviä.
Jokainen päätös, niin suuri kuin pieni, tulee arvioida sen mukaan, mitä vaikutuksia päätöksellä on kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen. Olipa kyse vaikka liikennemerkien pystyttämisestä. Ympäristövaikutusten arviointia koskevassa laissa säädetään näkökulmat, joiden pohjalta vaikutuksia tulee arvioida. Sote-laissa on säädetty puolestaan vain hyvinvoinnin ja terveyden ikäryhmäinen arviointi. Voisiko vaikutusten arviointia tarkastella kokonaisuutena, jossa hyte ja ympäristö näkökulmia arvioitaisiin, mutta kunnissa voitaisiin määritellä vaikutuskohteet, joita tarkasteltaisiin.		
Voisiko kuntien antaa itse arvioida, minkälaisissa päätöksissä vaikutusarvion tekeminen on tarpeellista?	STM, VM	Kunnat voivat jo nyt itse toteuttaa tätä parhaimmaksi katsomallaan tavalla.

Jos päätöksestä valittanut on uhkaillut esittelijää ja esittelijä on tehnyt aiheesta rikosilmoituksen, on esittelijä jäävi käsittelemään kyseistä asiaa. Pienessä kunnassa on mahdollista tilanne, että esittelijät loppuvat kesken, kun sama henkilö valittaa useasta eri asiasta ja uhkailee viranhaltijoita.	VM, OM	Ei koske kunnan tehtäviä, kysymys esteellisyysäännöksistä ja niiden tulkinnasta.
Kuntalaissa säädetään, että kuntalaisella on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Pykälään on kirjattu kuusi eri menetelmää, miten osallistumista ja vaikuttamista voidaan erityisesti edistää. Voisiko laista poistaa esimerkinomaiset osallistumisen muodot? Kunnat ovat osallistumisen keinojen edelläkävijöitä. Osallistumiskeinoja on kunnissa kehitetty ja kehitetään koko ajan lisää, joten kuntalain lista ei ole enää ajan tasalla. Osallistumiskeinojen luottelointi laissa ei edistä osallistumisen kehittämistä kunnissa. Tärkeintä olisi pykälän sanoitus tavoitteelliseen suuntaan.	VM	Kuten ehdotuksessa todetaan, 22 § 2 momentin luettelo on esimerkinomainen, eli ei velvoita itsessään kuntia. Velvoittavaa on 1 momentin mukaisesti se, että valtuusto pitää huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.
Maakuntaliiton vaihtaminen ei tulisi vaatia kunnalta yksimielistä päätöstä vaan enemmistöpäätöksen tulisi riittää.	VM	Maakunnan liitto on pakkokuntayhtymä. Maakuntajaosta säädetään maakunta- ja hyvinvointialuejakolaissa. Siellä ei ole vaatimusta yksimielisestä päätöksestä. Jokaisessa hyvinvointialue- ja maakuntajakolaissa tarkoitetussa maakunnassa on oltava maakunnan liitto. Alueen kuntien on oltava alueensa maakunnan liiton jäseniä. (29.12.2022/1356)
Vaalilain mukaan keskusvaalilautakunnan on viipymättä julkaistava kuntavaalien tulos laittamalla sen sisältävä pöytäkirja valitusosoituksineen kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululle seitsemän päivän ajaksi. Vaalilain mukaan on myös velvollisuus julkaista esim. kuulutukset ehdokashakemusten jättämisestä ja valittavien valtuutettujen määrästä keskusvaalilautakunnan kokoushuoneistossa. Kyse on pienistä tehtävistä, mutta onko ne ihan turhia nykyaikana? Käyvätkö kuntalaiset lukemassa kuulutuksia keskusvaalilautakunnan kokoushuoneessa tai kunnanviraston ilmoitustaululla? Riittäisikö, että tarpeelliset tiedot julkaistaan kunnan verkkosivuilla?	OM	Ei kirjausta hallitusohjelmassa. Julkistaminen tapahtuu käytännössä KuntaL 108§:n nojalla verkkosivuilla. Julkistaminen tapahtuu käytännössä KuntaL 108§:n nojalla verkkosivuilla, koska ilmoitustauluja ei enää ole. Ilmoituksia koskevat säännökset päivitetään jonkin muun vaalilain muutoksen yhteydessä tai viimeistään vaalilain säädöshuollon yhteydessä.

Palkkatukioikeutetun työnhakijan esittely työnantajalle. Palkkatukioikeutettu työnhakija tulisi voida esitellä työnantajalle ilman kirjallisia lupia. Samoin jos työnantaja kysyy TE-toimistolta onko ko työnhakijalla palkkatukioikeus. Pitäisi tähän voida vastata heti.	TEM	Jos tällainen halutaan mahdollistaa, ei siihen ole estettä nykyisinkään eli mahdollisesti tarvitaan menettelytapaohjeistusta. Työnhakijan esittely työnantajalle on mahdollista nykyisinkin työnhakijan kirjallisella suostumuksella. Henkilön työttömyys on kuitenkin salassa pidettävä tieto, eikä työttömällä työnhakijalla ole subjektiivista oikeutta palkkatukeen. Jos halutaan kieltää, olisi uusi normi.
Seuraamusjärjestelmän muutokset: Ensimmäisestä laiminlyönnistä pitäisi tulla seuraamus asiakkaalle, nykyisin asiakkaalle ei koidu seuraamuksia, mutta työllisyysviranomaisen on tehtävä asiasta lausunto. Seuraamuksia tulee vasta toisesta asioinnin laiminlyönnistä. Kuntien näkökulmasta tämän lainkohdan toteuttaminen hukkaa työntekijäresursseja, jotka voitaisiin paremmin käyttää esim. henkilöiden työllistymisen tukemiseen ja aktivoimiseen. Kaikki laiminlyönnit tulisi selvittää selvityspyynnöllä ja niillä pitäisi olla vaikutusta työttömyysturvaoikeuteen. Työnhakuvelvoitteen täyttämättä jättäminen voisi päättää työnhaun.	TEM	Perustuu osin ilmeisesti väärinkäsitykseen, ensimmäisestä laiminlyönnistä tai vastaavasta ei anneta niin sanottua työvoimapoliittista lausuntoa. Toteuttaminen tarkoittaisi työttömyysturvan seuraamusjärjestelmän tiukentamista, josta ei ole hallitusohjelmakirjausta. Toteuttaminen ei myöskään vähentäisi esimerkiksi hallinnollista työtä. Työnhaun päättymisen ehdotuksen mukaisesti olisi todennäköisesti ristiriidassa PeV-käytännössä korostetun suhteellisuuden kanssa. Työnhaun saisi lisäksi voimaan uudelleen.

harkintavaltaa ja uudistetaan asiakaspalvelumalli. Työllisyyspalvelut tarvitsevat toimivaltaa rakentaa yksilöllisiä työnhakijan ja työmarkkinoiden tarpeisiin perustuvia palveluprosesseja. Jos asiakkaalla ei ole työ- ja toimintakyvyn suhteen realistista työllistymisnäkymää, kykyä osallistua edes työllistymistä edistäviin palveluihin, kohderyhmän ei kuulu olla työllisyyspalveluiden asiakkaina. Ohjataan tarkoituksenmukaisen etuuden piiriin. Harkintavallan lisääminen mm. työnhakuvaltoiteiden osalta, täydentävien työnhakukeskusteluiden osalta (tarpeen mukaan järjestettävä) sekä alkuhaastattelun pitämistavan osalta (osa-aikatyö, lomautus, työsuhde tiedossa 1-2kk sisällä) Asiakkailla mahdollisuus ilmoittaa itse oma työnhakusuunnitelmansa työllisyyspalveluille, eli ns. ”avoin työllistymissuunnitelma”. Työnhakuvaltoiteiden poistaminen omaehtoisesta opiskelusta työttömyysetuudella. Alle 25v. koulutushaut: Asiakkaalle mahdollisuus ilmoittaa itse hakemisestaan (todistetusti) ilman viranomaisen aloitetta. Muutos päätoimisen opiskelun päättymispäivään (esim. laki katsoo opiskelijaksi lukukauden loppumiseen saakka, vaikka konkreettisesti opinnot päättyvät aiemmin. Asiakas ei voi esim. osallistua joihinkin työttömille suunnattuihin palveluihin ennen kuin status on virallisesti työtön) Seuraamusjärjestelmän muutokset: Vaikuttavuuden lisääminen ja turhan työn tekemisen poistaminen Katumisjärjestelmän poistaminen, koska se on vaikeaselkoinen.	TEM	Koska työllistymissuunnitelma laaditaan yhdessä asiakkaan kanssa, asiakkaalla on mahdollisuus ilmoittaa oma työnhakusuunnitelmansa ja se voi työvoimaviranomaisen harkinnan mukaan hyvinkin olla pohja työllistymissuunnitelmalle. Ei edellytä säädösmuutoksia.
--	------------	--

TTL 8 § (28.12.2012/1001) Yritystoiminnan lopettaminen, 7 § (28.12.2012/1001) Yrittäjän perheenjäsenen työskentelyn päättymisen, 9 § (30.12.2014/1374) Oman työn lopettaminen Ohjeistus, jonka mukaan kaikista yritystoimintojen päättymisestä tulee antaa lausunto TTV:llä. Ohjeistuksen mukaan myös vanhat, jopa kymmeniä vuosia vanhat yritystoiminnot tulee lausua TTV:llä päättäneeksi, vaikka ne näkyvät YTJ:llä päättäneinä tai parhaassa tapauksessa eivät enää edes näy YTJ:llä. TE-toimistossa pitäisi voida olla mahdollista luottaa asiakkaan ilmoitukseen sekä YTJ:n tietoihin yritystoiminnan päättymistä arvioitaessa, erityisesti yli 5 vuotta sitten päättäneiden yritystoimintojen kohdalla.	TEM	Kyse on todellisesta ongelmasta, joka johtuu toimeenpanijoiden sisäisestä ohjeistuksesta Asiaa selvitetään, eikä asia anna aiheutta toimenpiteisiin norminpurun yhteydessä.
Työllisyyspalvelujen tehtävä pitää priorisoida työpaikan löytämiseen asiakkaalle.	TEM	Ei säädösasia, vaan osa työvoimaviranomaiselle laadittavaa menettelytapaohjeistusta.
Velvoittavien tapaamiskutsujen lähettäminen haastavan asiakaskohderyhmän kohdalla kunnan työllisyyspalvelujen nimissä eikä työntekijän omalla nimellä (työturvallisuusnäkökulma).	TEM	Ei ole kyse lainsäädännöstä. Olisiko tietojärjestelmäasia? Jos kyse on päätökseen verrattavasta dokumentista, niin hallintolain (434/2003) 44 §:stä tulee vaatimuksia sisällölle. Pykälän mukaan päätöksestä on käytävä ilmi mm. päätöksen tehnyt viranomainen ja päätöksen tekemisen ajankohta sekä sen henki-lön nimi ja yhteystiedot, jolta asianosainen voi pyytää tarvittaessa lisätietoja päätöksestä.
Kevennys vaatimukseen pitää tarkkaa kirjaa kriittisen infran kameroiden tarkistamisesta. Se on käytännössä mahdotonta, koska monet niistä on tarkistettava useita kertoja päivittäin ja rekisterin ylläpidosta tulee kohtuuton byrokraattinen taakka.	SM	Kuntaliitto selvittänyt, että kyse ei ole laista tulevasta velvoitteesta, vaan jonkun kunnan omasta ohjeistuksesta.

Vesihuollon palveluiden järjestämisvelvollisuutta tulisi keventää niillä alueilla, joissa verkostojen rakentaminen ei ole teknisesti tai taloudellisesti kestävä	MMM	Ehdotuksessa on käsitteellinen virhe, sillä vesihuoltolaki edellyttää vesihuollon kehittämistä yhdyskuntakehitystä vastaavasti. Järjestämisvelvollisuus on vain, mikäli suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat. Vesihuoltolain uudistamisen yhteydessä ehdotetaan, että kunta arvioi toiminta-alueiden vahvistamisen yhteydessä, että vesihuollon järjestämisen tekniset ja taloudelliset edellytykset täyttyvät.
Ympäristönsuojelulain 61 b §:n muutoksen korjaaminen ”61 b § (22.6.2022/490) Vakuuden realisointi Valvontaviranomaisella on oikeus ryhtyä vakuuden realisointiin, kun toiminnanharjoittaja on laiminlyönyt 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamisen. Ennen vakuuden realisointia valvontaviranomaisen on määrättävä 175 §:n mukaisesti toiminnanharjoittaja täyttämään velvollisuutensa ja asetettava määräyksen tehosteeksi teettämishuoka. Vakuus voidaan käyttää teettämistoimien kustannusten kattamiseksi.” Vakuuden realisointia ei saa kytkeä pakkokeinoprosessiin. Myös toimeenpanossa tulee huolehtia, että täytäntöönpanokelpoisuus muutoksenhausta huolimatta säilyy näissäkin tapauksissa. Esitetään muutettavaksi: Valvontaviranomaisella on oikeus ryhtyä vakuuden realisointiin, kun toiminnanharjoittaja on laiminlyönyt 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamisen. Ennen vakuuden realisointia valvontaviranomaisen on määrättävä 175 §:n mukaisesti toiminnanharjoittaja täyttämään velvollisuutensa. Vakuus voidaan käyttää teettämistoimien kustannusten kattamiseksi. Toimenpiteet voidaan panna toimeen muutoksenhausta huolimatta siten kuin lain 200 §:ssä todetaan.	YM	Tekemättä jääneet jätehuoltotoimet on jo aiemman tulkintakäytännön (KHO 2010:80, KHO 2017:24) mukaan tullut ns. eräyttää hallintopakkopäätöksellä ennen realisointiin ryhtymistä. Käytäntö on kirjattu YSL 61 b §ään. Säännös on uusi ja sen valmistelussa asiaa harkittiin monesta eri oikeudellisesta näkökulmasta. Asiaa on käsitelty myös hiljattain uusitusssa Jätevakuusoppaassa (Jätevakuusopas 2024 : Opas jätehuollon toimijoilta vaadittavista vakuuksista - Valto)

[illegible]

[illegible]
